

За да се пазимъ отъ лавини и проваляния на скали, трѣбва да пазимъ и развъждаме горитѣ. Въ самото начало могатъ да задържатъ снѣга даже и малки горички. Съ унищожаването на горитѣ хората сами отварятъ пѣтъ на лавинитѣ.

На едно мѣсто въ Пиренейскитѣ планини (Испания) изсѣкли една частъ отъ горитѣ по склоноветѣ на планината. Наскоро следъ това отъ планинската височина се спуствала страшна лавина, която повалила повече отъ петнадесетъ хиляди елхови дървета.

Мѣстене на пѣсѣцитѣ. Горитѣ често пѣти растатъ върху пѣсѣчна почва. Коренитѣ на дърветата и изгнилитѣ листа задържатъ почвата. Но ако се изсѣкатъ горитѣ и се разоре почвата, пѣсѣкътъ веднага става ронливъ. Ронливитѣ пѣсѣци причиняватъ голѣми повреди на земедѣлието: тѣ се мѣстятъ отъ мѣсто на мѣсто, сѣщо като живи планини, и засипватъ голѣми пространства нивя и ливади. Така въ Туркестанъ и Задкаспийската областъ (Руски владения въ Сръдна Азия) цѣли села дори и градове били засипани съ пѣсѣкъ, сѣщо като съ дебелъ снѣгъ. Въ Таврическа губерния (въ Русия) преди 50 години такива пѣсѣци покрили 140 хиляди декара обработваема земя.

Тамъ, дето горитѣ сѣ запазени, пѣсѣцитѣ не могатъ да причиняватъ такива пакости.

Други ползи отъ горитѣ. Горитѣ не само задържатъ и закрепватъ почвата, ами очистватъ въздуха отъ разни вредни изпарения. Така въ Италия било забележено, че вредъ, дето горигѣ били унищожени, появила се треска и други болести. А въ Америка преселницитѣ европейци не боледували дори и въ блатиститѣ мѣста, докато блатата били покрити съ дървета. Когато горитѣ били изсѣчени, тия блатата станали крайно нездравословни.

Ето още какво било забележено: близу до горитѣ не се появяватъ никакъ скакалци и други вредни бубулечки. Въ тия пѣкъ мѣста, кждето нѣма гори, тѣзи бубулечки отъ време на време на цѣли области покриватъ нивитѣ и изгриватъ до коренъ хлѣбнитѣ посѣви.

Такива сѣ ползитѣ отъ горитѣ. Въ природата всичко е свързано едно съ друго. Но хората не сѣ могли наведнажъ да разбератъ това.

Запазване на горитѣ. Днесъ всички просвѣтени държави се грижатъ за запазване на останалитѣ гори. Това запазване се засилило оттогава, откогато били изнамерени нови горивни материали — каменни въглища и др. Въ нѣкои мѣста законитѣ, които запрещаваатъ унищожението на горитѣ, сѣ много строги. Така въ една швейцарска долина, ако нѣкой отсѣче дърво въ запазена гора, бивалъ изгонванъ отъ тамъ.

Въ Европа има само една държава, кждето не се грижатъ за горитѣ си — това е Испания.

Развъждане на горитѣ. Отъ нѣкогашнитѣ гори въ Европа сѣ останали много малко, и хората разбрали, че само отъ запазването на останалитѣ гори ползата не е голѣма. Хората